

Zzp-ers
(en andere éénpersoonsbedrijven)
in West-Brabant

November 2007

I. Zzp-ers in West-Brabant

Wat is een zzp-er?

West-Brabant kent binnen het totale bedrijfsleven een fors aandeel zelfstandigen zonder personeel (zzp-er). Onder een zzp-er wordt verstaan een persoon, eenmansbedrijf, kleine zelfstandige welke niet in een (vast) dienstverband onder eigen verantwoording/beheer (zonder personeel) werkzaamheden aanneemt. De begrippen freelancer, zzp-er en eenmanszaak worden vaak door elkaar gebruikt en typeren alle drie kleine ondernemers. Een freelancer is vrijwel altijd een zzp-er, maar een zzp-er is niet altijd een freelancer. De meeste freelancers hebben een eenmanszaak, maar niet allemaal. En lang niet elke eenmanszaak betreft een freelancer. Zie het onderstaande kader voor meer informatie over de verschillende begrippen. In de onderhavige analyse worden om verwarring te voorkomen alle bedrijven zonder personeel¹ (1 werkzame persoon) als zzp-er getypeerd. Een groot deel hiervan zal zich in de praktijk freelancer of eenmanszaak noemen. Sommige definities van zzp-ers laten bijvoorbeeld handelsbedrijven (detailhandel en groothandel) buiten beschouwing.

Zzp-er versus freelancer

Een zzp-er doet werk dat van oudsher in een dienstbetrekking wordt gedaan. Vaak heeft dit werk een arbeidsintensief karakter, bijvoorbeeld de bouw, de transportsector, de kappersbranche, de zorgsector, interimmanagers, organisatie-adviseurs en automatiseringsdeskundigen.

Freelancers worden meestal gelijkgesteld aan zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers). Dat klopt grotendeels: freelancers hebben doorgaans geen personeel in dienst, zijn gespecialiseerd in hun vak, en bieden hun kennis en ervaring in de vorm van diensten aan. Ze werken bovendien meestal alleen, al zijn er ook samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld een maatschap) of moeten ze op locatie werken. Verder investeren ze niet of weinig in bedrijfsruimte en bedrijfsmiddelen. Het verschil is echter dat het begrip zzp-er eigenlijk meer soorten (en mengvormen van) ondernemers dekt dan de term freelancer: tot de zzp-ers behoren leden van beroepsgroepen die zeker niet geassocieerd worden met een freelance-praktijk (kappers, taxichauffeurs). Zzp-ers zitten ook in sectoren waar freelancers in de regel niet opereren, zoals de bouw, transport en de zorgsector.

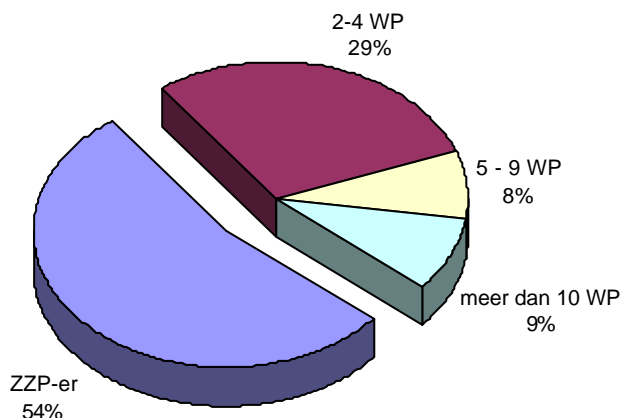
Een freelancer wordt net als een zzp-er alleen beschouwd als zelfstandig ondernemer als hij aan de criteria voor het ondernemerschap voldoet. Zo mogen freelancers die zich voornamelijk laten detacheren door bemiddelingsbureaus zich geen ondernemer noemen van de fiscus. En als je bijvoorbeeld te weinig uren in je zaak steekt of niet voldoende opdrachtgevers hebt, kom je ook niet in aanmerking voor de speciale regelingen en aftrekposten die voor ondernemers gereserveerd zijn. Je diensten worden dan door de fiscus beschouwd als "resultaat uit overige werkzaamheden."

Groot aandeel zzp-ers binnen bedrijfsleven

West-Brabant telt begin 2007 in totaal 31.450 vestigingen. Hiervan kan meer dan de helft (53,8%) aangemerkt worden als zzp-er. Dit aandeel is vrijwel gelijk aan het landelijke cijfer (54,9%).

Figuur 1

Aandeel zzp-ers binnen West-Brabant

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

¹ Alleen zzp-ers die meer dan 15 uur per week werken zijn in de analyse meegenomen.

Zzp-ers vertegenwoordigen dus een groot economisch belang. Kanttekening is wel dat hun aandeel in de totale werkgelegenheid (circa 10%) een stuk lager ligt.

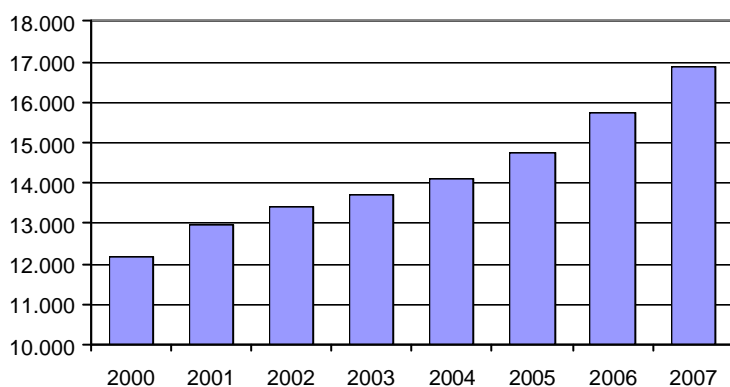
II. Ontwikkeling zzp-ers

Aantal zzp-ers sterk gestegen

In totaal telt West-Brabant per 1 januari 2007 ruim 16.900 zzp-ers. Dit zijn er bijna 1.200 meer dan in dezelfde periode vorig jaar, een stijging van 7,5%. Het totale bedrijfsleven groeide in deze periode met 4,4%. Vergelijken met het jaar 2000 telt West-Brabant bijna 5.000 meer zzp-ers, een groei van maar liefst 39% (totale bedrijfsleven: +18,6%). Er kan dus geconcludeerd worden dat het aantal zzp-ers bovengemiddeld is gegroeid de afgelopen jaren.

Figuur 2

Ontwikkeling van het aantal zzp-ers in West-Brabant tussen 2000 en 2007

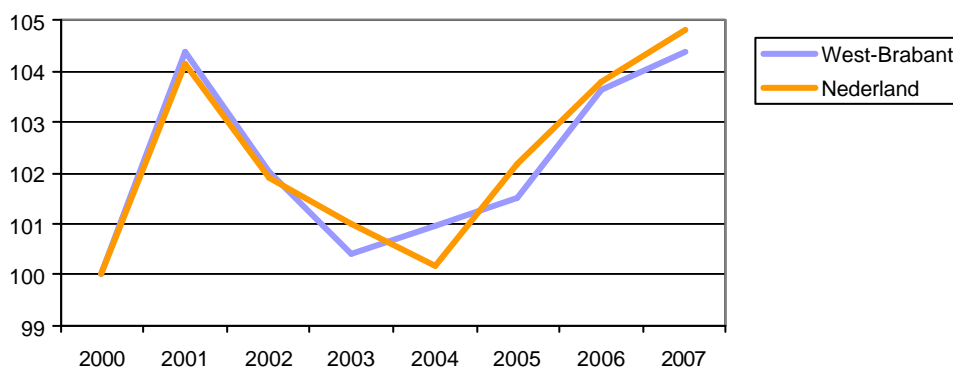
Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

West-Brabant parallel aan landelijke ontwikkeling

Over een langere termijn bezien, loopt West-Brabant vrijwel parallel aan de landelijke ontwikkeling. Onderstaande tabel laat de gemiddelde jaarlijkse groei zien van het aantal zzp-ers in West-Brabant en Nederland. Na een 'dip' in 2003 en 2004 zit het aantal zzp-ers vanaf 2005 fors in de lift. Landelijk lag de groei in deze periode nog net iets hoger.

Figuur 3

Jaarlijkse groei (%) van het aantal zzp-ers in West-Brabant en Nederland tussen 2000 en 2007 (2000=100)

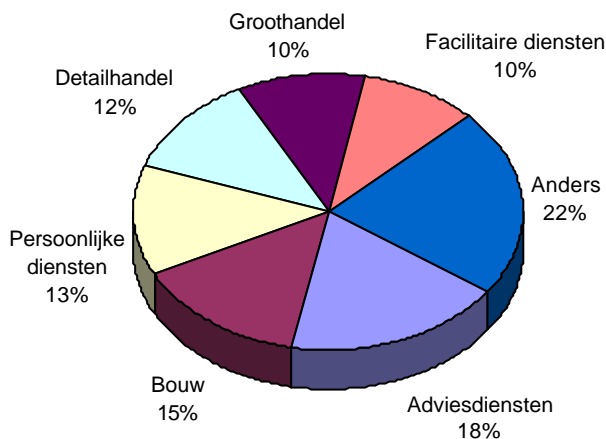
Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Meeste zzp-ers in adviesdiensten en bouw

Het grootste aandeel van de West-Brabantse zzp-ers is te vinden in de adviesdienstensector² (18%) en de bouw (15%). In de sectoren persoonlijke diensten (13%), detailhandel (12%) en groothandel (10%) zijn ook veel zzp-ers actief.

Figuur 4

Verdeling zzp-ers per sector in West-Brabant op 1 januari 2007

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Aandeel binnen de sector

Als het aandeel zzp-ers binnen de sector onder de loep wordt genomen, scoren de adviesdiensten, persoonlijke diensten³ en algemene diensten⁴ relatief het hoogst. De sector adviesdiensten bestaat voor meer dan 70% uit zzp-ers. Ook de sector persoonlijke diensten (69,5%), algemene diensten (68,5%) en de bouw (65,1%) bestaan voor een groot gedeelte uit zzp-ers.

Tabel 1

Aandeel zzp-ers binnen de sectoren in West-Brabant (per 1 januari 2007)

Sectoren	Aantal zzp-ers	Totaal	Aandeel zzp-ers
Landbouw en visserij	449	1.115	40,3
Industrie	896	2.233	40,1
Bouw	2.476	3.805	65,1
Groothandel	1.742	3.771	46,2
Detailhandel	2.054	5.242	39,2
Horeca	489	1.600	30,6
Vervoer	603	1.391	43,4
Financiën	378	829	45,6
Adviesdiensten	3.080	4.357	70,7
Facilitaire diensten	1.679	2.682	62,6
Persoonlijke diensten	2.178	3.133	69,5
Algemene diensten	884	1.290	68,5
West-Brabant	16.908	31.448	53,8
Nederland	469.133	854.989	54,9

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

² Het gaat hierbij onder andere om rechtskundige en administratieve diensten, economische diensten (o.a. onderzoeks- en adviesbureaus), ingenieursbureaus en reclamebureaus.

³ Onder andere onroerend goed, cultuur/recreatie, wasserij/stomerij, kappers en schoonheidsverzorging.

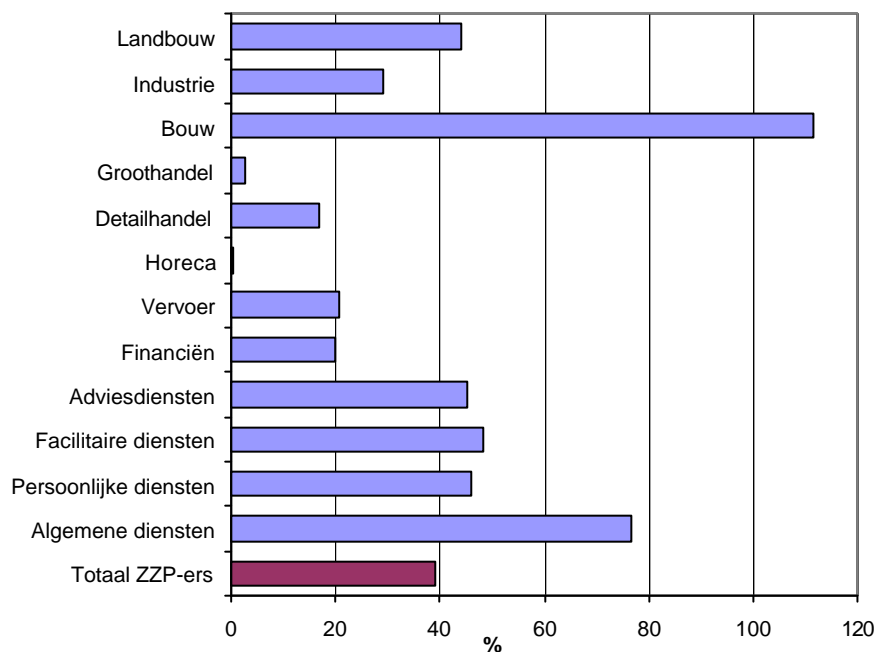
⁴ Onderwijs, gezondheid en welzijn en maatschappelijk werk.

Sterke ontwikkeling zzp-ers in bouwsector

Als de procentuele groei van het aantal zzp-ers binnen West-Brabant tussen 2000 en 2007 wordt bekeken, is er één die er duidelijk uitspringt: de bouwsector. Het aantal zzp-ers is in deze periode ruim verdubbeld (+111,4%). De sterke groei van het aantal zzp-ers in de bouw kan voor een deel worden verklaard door een sterke stijging van het aantal buitenlandse starters. Het gaat hierbij vooral om Polen. Echter ook 'autochtonen' hebben zich de laatste jaren massaal ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als zzp-er in de bouw. Naast de bouwsector laten ook de algemene diensten een bovengemiddelde aanwas zien (+76,8%). Zoals eerder gemeld, is het totaal aantal zzp-ers tussen 2000 en 2007 met 39% toegenomen.

Figuur 5

Groei aantal zzp-ers per sector in West-Brabant tussen 2000 en 2007

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Rucphen kent hoogste aandeel zzp-ers

Van alle zzp-ers in West-Brabant is 32,4% te vinden in de gemeente Breda. Roosendaal volgt op grote afstand met 12,6%, Bergen op Zoom is nummer drie met 10,7%. Wanneer gekeken wordt naar het aandeel van zzp-ers binnen het totale bedrijfsleven in een gemeente verandert het beeld. Rucphen is dan koploper met een aandeel van bijna 59% binnen het totale bedrijfsleven. Steenbergen (55,3%) en Breda (54,8%) completeren de top 3. Over het algemeen zijn de verschillen tussen de gemeenten niet groot. Moerdijk is de enige gemeente die een zzp-aandeel heeft van minder dan 50%.

Tabel 2

Aantal zzp-ers per gemeente (1 januari 2007)

Gemeente	Aantal zzp-ers	% binnen West-Brabant	% binnen bedrijfsleven
Bergen op Zoom	1.808	10,7	54,6
Breda	5.479	32,4	54,8
Etten-Leur	1.135	6,7	52,8
Halderberge	865	5,1	53,9
Moerdijk	1.195	7,1	49,2
Oosterhout	1.586	9,4	52,4
Roosendaal	2.134	12,6	52,8
Rucphen	811	4,8	58,7
Steenbergen	741	4,4	55,3
Woensdrecht	557	3,3	54,1
Zundert	597	3,5	52,9
Totaal West-Brabant	16.908	100,0	53,8
Totaal Nederland	469.133	-	54,9

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Overige feiten over zzp-ers op basis van landelijke cijfers:

- Van alle zzp-ers is 76% man en 24% vrouw;
- 88% is autochtoon en 12% allochtoon;
- De gemiddelde leeftijd van een zzp-er is ongeveer 45 jaar;
- De meeste zzp-ers bevinden zich in de leeftijdscategorie van 35 t/m 39 jaar en 40 t/m 44 jaar (beide vertegenwoordigen 16% van alle zzp-ers);
- Van het totaal aantal startende ondernemers in 2006 was 83% zzp-er;
- De gemiddelde leeftijd van de startende zzp-er in 2006 was 37 jaar.
- Van de startende zzp-ers in 2006 was 70% man en 30% vrouw

Bijlage

Aantal vestigingen in West-Brabant naar grootteklasse (per 1 januari 2007)

Sector	1 WP* (zpp-er)	2-4 WP	5-9 WP	10 – 49 WP	50 – 99 WP	100 e.m. WP	TOTAAL	Aandeel zpp-er
Landbouw en visserij	449	492	104	69	0	1	1.115	40,3
Industrie	896	554	285	370	46	82	2.233	40,1
Bouw	2.476	708	251	320	34	16	3.805	65,1
Groothandel	1.742	1.193	406	382	34	14	3.771	46,2
Detailhandel	2.054	2.225	604	324	31	4	5.242	39,2
Horeca	489	894	148	64	5	0	1.600	30,6
Vervoer	603	400	133	194	44	17	1.391	43,4
Financiën	378	266	94	68	12	11	829	45,6
Adviesdiensten	3.080	889	189	181	11	7	4.357	70,7
Facilitaire diensten	1.679	621	170	169	23	20	2.682	62,6
Persoonlijke diensten	2.178	712	148	82	10	3	3.133	69,5
Algemene diensten	884	280	61	50	9	6	1.290	68,5
West-Brabant	16.908	9.234	2.593	2.273	259	181	31.448	53,8
Nederland	469.133	241.060	73.417	60.277	6.220	4.882	854.989	54,9

* Exclusief vestigingen waarbij de zpp-er minder dan 15 uur per week werkt.

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant